

TOWARZYSTWO OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

„FARA KOŃSKOWOLSKA”

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO

UL. LUBELSKA 97, 24-130 KOŃSKOWOLA

NIP: 716-26-59-402 REGON:432735661 KRS:0000220451

**Sprawozdanie merytoryczne
z działalności Towarzystwa Ochrony Dziedzictwa Kulturowego
„Fara Końskowolska”
za 2009 rok**

Końskowola, dnia 26 lutego 2010 r.

Działalność podejmowana przez Towarzystwo w roku 2009 wynikała w głównej mierze z przyjętego na Walnym Zgromadzeniu w dniu 01 marca 2009 r. planu pracy.

Posiedzenia Zarządu TODK „Fara Końskowolska” odbywały się zgodnie z postanowieniami Statutu „Fary”.

Realizacja głównych celów, przyjętych planem pracy na 2008 r., przebiegała w sposób następujący:

I.

Pozyskiwanie środków finansowych przeznaczonych na wkład w renowację zabytków Końskowoli, w szczególności zespołów kościoła farnego oraz kościoła p.w. św. Anny

W roku 2009 wpływy z tytułu 1% od podatku od osób fizycznych przekroczyły 19.000,00 złotych, co stanowi ponad trzykrotny wzrost w stosunku do wartości darowizn z tego tytułu, osiągniętej w roku 2008.

Rok 2009 był również rekordowy pod względem pozyskanych sponsorów, wspierających działania statutowe TODK „Fara Końskowolska”. Łączna wartość darowizn, przekazanych przez sponsorów instytucjonalnych (w tym Z.A. „Puławy” S.A., PGE Dystrybucja LUBZEL Sp. z o.o., PGE Lubelskie Zakłady Energetyczne S.A., Mostostal Puławy S.A.) oraz indywidualnych darczyńców wyniosły około 35.000,00 zł.

Darowizna, przekazana przez Z.A. „Puławy” S.A., zgodnie ze zobowiązaniem stowarzyszenia, zostanie przeznaczona na badania archeologiczne w kościele farnym.

Źródłem wpływów były również składki członkowskie, wpłacone w roku 2009. Kolejnym źródłem środków finansowych były darowizny za książki, wydane przez stowarzyszenie.

Szczegółowe rozliczenie środków finansowych pozyskanych przez TODK „Fara Końskowolska” w roku 2009 obejmuje sprawozdanie finansowe.

W roku 2009 r. został wyłoniony do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013, w konkursie nr 11/RPOWL/7.1/2009, projekt renowacji kościoła farnego w Końskowoli, przygotowany w partnerstwie przez Parafię w Końskowoli i TODK „Fara Końskowolska”.

Zgodnie z umową partnerstwa, zadaniem stowarzyszenia będzie m.in. przeprowadzenie analizy społeczno-gospodarczej efektów projektu oraz przygotowanie albumu, prezentującego wyniki prac renowacyjnych w kościele. Towarzystwo – zgodnie z podstawowym celem statutu – będzie partycypować w finansowaniu prac w świątyni, przekazując na konto projektu łączną kwotę 65 tysięcy złotych (40 tysięcy złotych po podpisaniu umowy z Zarządem Województwa Lubelskiego oraz 25 tysięcy złotych w roku 2011 w celu opublikowania albumu promocyjnego). Zgromadzone przez TODK „Fara Końskowolska” środki finansowe pozwalają na wypełnienie umowy partnerstwa.

II.

Wydanie publikacji, prezentującej historię kościoła farnego p.w. Znalezienia Krzyża Św. i Św. Andrzeja Apostoła w Końskowoli

W dniu 13 czerwca 2009 r., w kościele p.w. Znalezienia Krzyża Św. i Św. Andrzeja Apostoła w Końskowoli odbyła się prezentacja wydawnictwa „Kościół farny w Końskowoli. 600 lat historii”.

Na 84 stronach formatu A4 przedstawiono ponad 100 zdjęć oraz kilkanaście skanów dokumentów z XVII-XX w., ilustrujących dzieje końskowolskiej świątyni.

W publikacji przedstawione zostały m.in. pochodzące z ok. 1675 r. rysunki Tylmana van Gameren, słynnego holenderskiego architekta - studia do końskowolskiego mauzoleum Zofii z Opalińskich księżnej Lubomirskiej, pochodzące ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Ozdobą wydawnictwa są także zdjęcia kościoła farnego z początków XX w., pozyskane wraz z prawem jednorazowej publikacji ze zbiorów Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Publikacja przedstawia dzieje zaginionych skarbów, przechowywanych niegdyś w kościele (np. korony obrazu Matki Bożej z Kaplicy Lubomirskich, na której znajdowało się w XVII wieku ponad 200 pereł i kilkadziesiąt rubinów) oraz losy relikwii Drzewa Krzyża Św. i Św. Stanisława Patrona Polski, sprowadzonych do Końskowoli w XV-XVI wieku.

Wydawnictwo szeroko opisuje krypty: północną i księżnej Lubomirskiej, ale także obejmuje szereg informacji o kryptach dziś niedostępnych: centralnej (pod prezbiterium) oraz Św. Andrzeja.

W treści publikacji przedstawiono również biogramy najbardziej znanych postaci życia politycznego, społecznego i kulturalnego I Rzeczypospolitej, związanych bezpośrednio z kościołem w Końskowoli (m.in. Tęczyńskich hrabiów Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego, Stanisława Tarło biskupa przemyskiego sekretarza Zygmunta I Starego, Krzysztofa księcia Zbaraskiego, Stanisława Herakliusza Lubomirskiego, Elżbiety Sieniawskiej, Grzegorza Piramowicza, Franciszka Zabłockiego).

III.

Organizacja stoisk promocyjno-informacyjnych na Dniach Otwartych Drzwi LODR w Końskowoli oraz Święcie Róż

Zadanie zostało zrealizowane. Dla celów promocji wykonano w czerwcu 2009 r. dwa roll-up, prezentujące logo stowarzyszenia oraz wizerunki pieczęci, zachowanych w archiwum parafialnym w Końskowoli. W przypadku obydwu imprez na stoiskach promocyjnych prezentowane były wydawnictwa oraz udzielano informacji o działaniach i zamierzeniach stowarzyszenia.

IV.

Rozpoczęcie prac, związanych z obchodami 480 rocznicy nadania praw miejskich Końskowoli

W ramach działania nawiązano współpracę z Archiwum Państwowym w Lublinie, celem wydania najstarszych wpisów do Ksiąg Miejskich Końskowoli w ramach serii wydawniczej Fontes Lublinenses. Planowane jest również wydanie okolicznościowej publikacji, dotyczącej tradycji miejskich Końskowoli, opartej m.in. na materiałach przechowywanych w Archiwum Państwowym w Lublinie.

V.

Pozyskiwanie nowych członków

W roku 2009 do stowarzyszenia przyjętych zostało 15 osób. Dodatkowo kilka deklaracji członkowskich złożonych zostało po ostatnim w roku 2009 posiedzeniu Zarządu.

VI.

Współpraca z organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi organizacjami pozarządowymi

Podobnie jak w roku 2008, w 2009 roku TODK „Fara Końskowolska” w ramach współpracy z Gminą Końskowola uczestniczyło w obchodach „Dni Końskowoli”, organizując promocję publikacji „Kościół farny w Końskowoli. 600 lat historii”. Ponadto w 2009 r. stowarzyszenie pozyskało dotację w wysokości 3 tysięcy złotych od

Samorządu Województwa Lubelskiego na wznowienie publikacji „Tajemnice archiwum parafialnego w Końskowoli. Od Konińskich do Piramowicza i Zabłockiego”.

W roku 2009 r. zawiązana została formalna współpraca ze stowarzyszeniem „Ratuj Tenczyn” z Krzeszowic k. Krakowa. Celem tego stowarzyszenia jest ratowanie ruin zamku Tenczyn oraz propagowanie wiedzy o historii i znaczeniu rodu Tęczyńskich. Umowa partnerstwa, zawarta między TODK „Fara Końskowolska” oraz „Ratuj Tenczyn” przewiduje m.in. podjęcie starań, zmierzających do wydania albumu, prezentującego najważniejsze zabytki związane z rodem Tęczyńskich.

VII.

Organizacja spotkania integracyjnego członków i sympatyków Towarzystwa

Zadanie wykonane. W dniu 21 listopada 2009 r. w restauracji Jaśmin odbyło się II spotkanie integracyjne członków i sympatyków TODK "Fara Końskowolska".

W spotkaniu uczestniczyła niemal setka naszych członków, przyjaciół i sympatyków. Ze względu na stan zdrowia oraz wyjazdy służbowe zabrakło wśród nas kolejnych kilkunastu osób - w tym przedstawicieli Zarządu stowarzyszenia. Niemniej jednak w spotkaniu w 2009 r. uczestniczyło niemal dwa razy więcej osób, niż na I spotkaniu w roku 2008.

VIII.

Wystawienie we współpracy z Gminą Końskowola tablic informacyjnych o zabytkach Końskowoli

Jedynе zadanie, przyjęte do planu pracy stowarzyszenia na 2009 r., nie wykonane przez Zarząd w wyznaczonym terminie. Powodem odstąpienia od realizacji przedmiotowego zadania w roku 2009 r. były informacje o planowanym działaniu, polegającym na wystawieniu jednolitych pod względem wizualnym tablic informacyjnych na całym obszarze Lokalnej Grupy Działania „Zielony Pierścień” - której członkami są tak Gmina Końskowola, jak i TODK „Fara Końskowolska”.

IX.

Archiwizowanie informacji (publikacji, artykułów, dokumentów) o dziejach miejscowości Gminy i Parafii

Zadanie wykonane. Kopie publikacji i materiałów, traktujących o historii miejscowości Gminy i Parafii Końskowola zostały przekazane do zbiorów Gminnej Biblioteki Publicznej w Końskowoli - będą udostępniane w godzinach jej otwarcia, na zasadach określonych przez Bibliotekę. Materiały nie chronione prawem autorskim lub udostępnione przez autorów, będą dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej „Fary”.

X.

Przygotowanie Walnego Zgromadzenia w 2010 roku – zadanie wykonane.

XI.

Pozostałe działania

Oprócz działań objętych planem, przyjętym przez Walne Zgromadzenie, Zarząd zainicjował także podjęcie kolejnych inicjatyw, nakierowanych na realizację statutowych zadań TODK „Fara Końskowolska”.

TODK „Fara Końskowolska” udostępniła zebrane materiały ikonograficzne oraz historyczne na potrzeby opracowania dokumentacji projektu renowacji kościoła farnego w Końskowoli.

W marcu 2009 r. zorganizowany został wyjazd do Teatru Narodowego w Warszawie na spektakl „Miłość na Krymie”. W wyjeździe uczestniczyło ok. 40 członków i sympatyków stowarzyszenia.

W dniu 29 marca 2009 r. odbył się II Finał Konkursu wiedzy o zabytkach Końskowoli, w którym uczestniczyły dzieci i młodzież ze szkół z terenu Gminy Końskowola. TODK „Fara Końskowolska” była sponsorem nagród dla zwycięzców oraz wyróżniających się uczestników Konkursu. Relacja oraz zdjęcia z Konkursu zostały zamieszczone na stronie stowarzyszenia.

TODK „Fara Końskowolska”, dzięki życzliwości mieszkańców Młynek, wzięła udział w obchodach 540 rocznicy powstania tej miejscowości. Staraniem stowarzyszenia oraz Społecznego Komitetu Obchodów Rocznic Jubileuszowych w Młynkach, wydany został folder (500 egzemplarzy), poświęcony najstarszym dziejom miejscowości oraz przedstawiający Młynki współczesne. Wersja elektroniczna folderu udostępniona została do pobierania na stronie TODK „Fara Końskowolska”.

We wrześniu 2009 r. został złożony w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków wniosek o wyrażenie zgody na przeprowadzenie badań archeologicznych przy dawnym dworze Tęczyńskich (stara plebania). Badania te zostaną przeprowadzone w I połowie 2010 roku.

W listopadzie 2009 r. sponsorzy i darczyńcy stowarzyszenia zostali zaproszeni na zwiedzanie kościoła farnego w Końskowoli. Idea organizacji takiego zwiedzania zrodziła się na fali zainteresowania dziejami naszego kościoła po publikacjach prasowych, związanych z wyłonieniem do dofinansowania projektu renowacji świątyni.

W roku 2009 stowarzyszenie przekazało Akcji Katolickiej darowiznę przeznaczoną na przygotowanie paczek świątecznych dla dzieci pochodzących ze gorzej sytuowanych rodzin. Tym samym stowarzyszenie dołączyło do grona wielu osób i instytucji, wspierających materialnie Akcję Katolicką w tym wspaniałym dziele.

W grudniu 2009 r. TODK „Fara Końskowolska” wydała kartki świąteczne, rozesłane później członkom i dobroczyńcom stowarzyszenia, jak również przedstawicielom władz samorządowych i rządowych na obszarze Województwa Lubelskiego. Kartki te, prezentujące XVIII wieczną rycinę „Boże Narodzenie” (ze

zbiorów biblioteki parafialnej), nieodpłatnie wykonała drukarnia Elko Sp.J. w Końskowoli.

XII

Sposób wydatkowania środków, pozyskanych z tytułu darowizn 1% podatku od osób fizycznych

Na podstawie art. 3 ust. 1 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, środki pozyskane z tytułu darowizn 1% podatku od osób fizycznych wydatkowane były w zakresie podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji – w szczególności na wydanie publikacji „Kościół farny w Końskowoli. 600 lat historii” oraz wznowienie publikacji „Tajemnice archiwum parafialnego w Końskowoli. Od Konińskich do Piramowicza i Zabłockiego”.